

AAC-001-001632

Seat No. _____

Third Year B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April – 2016

Sanskrit : Paper-XX

(Darshan)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001632

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instructions :

- (૧) દરેક પ્રશ્નના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવા.
- (1) Write answer of **all** questions in main answer sheet.
- (૨) વિભાગ-૧ના ૨૦ ગુણ છે. વિભાગ-૨ના ૫૦ ગુણ છે.
- (2) **Section-1** is 20 marks and **Section-2** is 50 marks.
- (૩) દરેક પ્રશ્નના ગુણ પ્રશ્નની સામે દર્શાવેલ છે.
- (3) Marks of **all** questions opp questions.

વિભાગ – ૧

Section – 1

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ચાર વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો : ૨૦
- 1 Select any **one** right answer out of **four** options and write : 20
- (૧) ભગવદ્ભક્તના લક્ષણો શ્રીમદ્ભગવદ્ ગીતાના કયાં અધ્યાયમાં આવેલા છે ?
- (A) મોક્ષસન્યાસયોગ
- (B) ભક્તિયોગ
- (C) વિભૂતિયોગ
- (D) પુરુષોત્તમયોગ
- (1) In which canto the salient feature of Bhagavat Bhakta in Bhagavat Gita ?
- (A) Moksh Sanyash Yoga
- (B) Bhakti Yoga
- (C) Vibhuti Yoga
- (D) Purushottam Yoga

- (૨) નીચેનામાંથી કયાં ગ્રંથનું સ્થાન પ્રસ્થાનત્રયીમાં નથી ?
- (A) ઉપનિષદ્
(B) બ્રહ્મસૂત્ર
(C) રામાયણ
(D) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા
- (2) Which is not mention in Prasthantrayee ?
- (A) Upanishad
(B) Brahma Sutra
(C) Ramayana
(D) Shree Mad Bhagavat Gita
- (૩) તમોગુણનું મુખ્ય પરિણામ શું છે ?
- (A) લોભ (B) જ્ઞાન
(C) પ્રમાદ (D) વિશેષજ્ઞાન
- (3) Give the main result of Tamoguna ?
- (A) Lobh (B) Gyan
(C) Pramad (D) Vishesh Gyan
- (૪) ગીતાના મતે શ્રદ્ધાના કુલ કેટલા પ્રકાર છે ?
- (A) પાંચ (B) ત્રણ
(C) છ (D) ચાર
- (4) How many types of Shradhaha according to Bhagavat Gita ?
- (A) Five (B) Three
(C) Six (D) Four
- (૫) ગીતાના ચૌદમાં અધ્યાયનું શીર્ષક શું છે ?
- (A) ગુણત્રયવિભાગયોગ
(B) દેવાસૂરસંપદયોગ
(C) શ્રદ્ધાત્રયવિભાગયોગ
(D) ક્ષેત્ર-ક્ષેત્રજ્ઞવિભાગયોગ
- (5) Give the title of fourteenth canto of Bhagavat Gita ?
- (A) Gunatraya Vibhag Yoga
(B) Devasursampad Yoga
(C) Shradhdhatraya Vibhag Yoga
(D) Kshetra-Kshetragna Vibhag Yoga

- (૬) કયો ગુણ મનુષ્યને કર્મની આસક્તિથી બાંધે છે ?
 (A) તમસગુણ (B) રજસગુણ
 (C) સત્ત્વગુણ (D) એકેય નહિ
- (6) Which Guna binds us the concern of Karma ?
 (A) Tamas Guna (B) Rajas Guna
 (C) Satva Guna (D) None of the above
- (૭) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતામાં કુલ કેટલા શ્લોકો છે ?
 (A) ૭૫૦ (B) ૮૧૦
 (C) ૭૦૦ (D) ૫૫૦
- (7) How many verses in Bhagavat Gita ?
 (A) 750 (B) 810
 (C) 700 (D) 550
- (૮) ભગવાન શ્રીકૃષ્ણના મતે કામ, ક્રોધ અને લોભ એ કોના દ્વાર છે ?
 (A) પાતાળના (B) નર્કના
 (C) કૈલાસના (D) સ્વર્ગના
- (8) According to Lord Krishna give the path of Kam, Krodh and Lobha ?
 (A) Patala (B) Narka
 (C) Kailash (D) Swarga
- (૯) સાત્વિક પુરુષો કોની પૂજા કરે છે ?
 (A) દેવોની (B) યક્ષોની
 (C) મનુષ્યની (D) ભૂતોની
- (9) To whom the Satvik Purasha's worship ?
 (A) Deties (B) Yakshas
 (C) Men (D) Bhutas
- (૧૦) શ્રીકૃષ્ણ પોતાની વિભૂતિમાં પોતાને કયા મહર્ષિ કહે છે ?
 (A) નારદ (B) જનક
 (C) ભૃગુ (D) વિશ્વામિત્ર
- (10) Which kind of Maharshi that Shri Krishna considers himself in his Vibhuti ?
 (A) Narad (B) Janak
 (C) Bhrugu (D) Vishvamitra

(૧૧) બ્રહ્મસૂત્રમાં કેટલા અધ્યાય છે ?

- (A) ૧૦ (B) ૫
(C) ૩ (D) ૪

(11) How many chapters in Brahma Sutra ?

- (A) 10 (B) 5
(C) 3 (D) 4

(૧૨) નચિકેતા-યમ સંવાદ કયાં ઉપનિષદમાં આવે છે ?

- (A) કેન (B) કઠ
(C) ઈશાવાસ્ય (D) માંડુક્ય

(12) In which Upanishada the discoure of Nachiketa Yam is describe ?

- (A) Ken (B) Kath
(C) Ishavasya (D) Mandukya

(૧૩) શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા મહાભારતના કયા પર્વમાં આવે છે ?

- (A) ભીષ્મપર્વ (B) વિરાટપર્વ
(C) સભાપર્વ (D) શલ્યપર્વ

(13) In which Parva Bhagavat Gita is Narrated ?

- (A) Bhishma parva (B) Virat parva
(C) Sabha parva (D) Shalya parva

(૧૪) પંદરમાં અધ્યાયમાં સંસારના રૂપક તરીકે કયાં વૃક્ષનું વર્ણન આવે છે ?

- (A) લીમડાનું વૃક્ષ (B) પીપળાનું વૃક્ષ
(C) વડલાનું વૃક્ષ (D) બાવળનું વૃક્ષ

(14) In fifteenth canto which metaphor is given to a tree ?

- (A) Neem tree (B) Pippal tree
(C) Baniyan tree (D) Babool tree

(૧૫) સુઘોષ એટલે શું ?

- (A) સૈનિક (B) નગારુ
(C) શંખ (D) રથ

(15) What is mean by Sughosh ?

- (A) Soldier (B) Drum
(C) Cone (D) Chariot

(૧૬) सर्वधर्मान्परित्यज्य आ श्लोक गीताમાં કોણ બોલે છે ?

- (A) સંજય (B) અર્જુન
(C) ધૃતરાષ્ટ્ર (D) શ્રીકૃષ્ણ

(16) Sarvadharm Parityajya who says this line of verse ?

- (A) Sanjay (B) Arjun
(C) Dhrutrashtra (D) Shri Krishna

(૧૭) श्रीभद्रगवद्गीतानी रचना क्या छंदमां થઈ છે ?

- (A) અનુષ્ટુપ (B) બૃહતી
(C) જગતી (D) ત્રિષ્ટુપ

(17) In which metre Bhagavat Gita is written ?

- (A) Anushtup (B) Bruhati
(C) Jagati (D) Trishtup

(૧૮) कृषि, गौरक्षा, वाणिज्यએ કોનું કર્મ છે ?

- (A) ક્ષત્રિય (B) વૈશ્ય
(C) શૂદ્ર (D) બ્રાહ્મણ

(18) Agriculture, Protection of Cows, Commerce whom this Karmas ?

- (A) Kshatriya (B) Vaisya
(C) Sudra (D) Brahman

(૧૯) सत्त्वगुणानुं ફળ શું છે ?

- (A) અધોગતિ (B) મધ્યગતિ
(C) ઉર્ધ્વગતિ (D) દુર્ગતિ

(19) Give the result of Satva Guna ?

- (A) Adhogati (B) Madhyagati
(C) Udhvagati (D) Durgati

(૨૦) तेजः क्षमा धृतिः शौचम् द्रोहो नातिमानिता आ श्लोकમાં કયાં ગુણોનું વર્ણન છે ?

- (A) દૈવીગુણ (B) રજોગુણ
(C) આસુરીગુણ (D) તમોગુણ

(20) तेजः क्षमा धृतिः शौचम् द्रोहो नातिमानिता in this verse which types of Gunas are narrated ?

- (A) Daivi Guna (B) Rajo Guna
(C) Aasuri Guna (D) Tamo Guna

વિભાગ – ૨
Section – 2

- ૨ ભારતીય દર્શનમાં પ્રસ્થાનત્રયીનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. ૧૦
2 Clarify the importance of ‘પ્રસ્થાનત્રયી’ in Indian philosophy. 10

અથવા/OR

- ૨ ઉપનિષદોના મુખ્ય સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. ૧૦
2 Discuss the main principles of ‘ઉપનિષદ્’s. 10

- ૩ વિભૂતિયોગ: (અધ્યાય-૧૦) નો સારાંશ આપી ગીતામાં તેનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪
3 Summarise the વિભૂતિયોગ: (અધ્યાય-10) and explain its importance in the ગીતા. 14

અથવા/OR

- ૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
3 Write short notes on any **two** of the following : 14

- (૧) અશ્વત્થવૃક્ષ:
(૨) દેવાસુરસંપદ:
(૩) ક્ષેત્ર-ક્ષેત્રજ્ઞ
(૪) ગુણત્રયમ્

- ૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ ચાર શ્લોકોનું સવિવરણ ભાષાન્તર કરો : ૧૬
4 Translate and explain any **four** of the following : 16

- (૧) મહર્ષયઃ સપ્ત પૂર્વે ચત્વારો મનવસ્તથા ।
મદ્ભાવા માનસા જાતા યેષાં લોક ઇમાઃ પ્રજાઃ ॥
(૨) ન તુ માં શક્યસે દ્રષ્ટુમનનૈવ સ્વચક્ષુષા ।
દિવ્યં દદામિ તે ચક્ષુઃ પશ્ય મે યોગમૈશ્વરમ્ ॥
(૩) ક્લેશોઽધિકતરસ્તેષામવ્યક્તા સક્ત ચેતસામ્ ।
અવ્યક્તા હિ ગર્તિદુઃખં દેહવદ્ભરવાપ્યતે ॥
(૪) કાર્યકારણકર્તૃત્વે હેતુઃ પ્રકૃતિરુચ્યતે ।
પુરુષઃ સુખદુઃખાનાં ભોક્તૃત્વે હેતુરુચ્યતે ॥
(૫) રજસ્તમશ્ચાભિભૂય સત્ત્વં ભવતિ ભારત ।
રજઃ સત્ત્વં તમશ્ચૈવ તમઃ સત્ત્વં રજસ્તથા ॥

- (६) यथा प्रदीप्तं ज्वलनं पतङ्गा विशन्ति नाशाय समृद्धवेगाः ।
तथैव नाशाय विशन्ति लोकास्तवापि वक्त्राणि समृद्धवेगाः ॥
- (७) ऋषिभिर्बहुधा गीतं छन्दोभिर्विविधैः पृथक् ।
ब्रह्मसूत्रपदैश्चैव हेतुमद्भिर्विनिश्चितैः ॥
- (८) गुणानेतानतीत्य त्रीन्देही देहसमुदभवान् ।
जन्ममृत्यु जरादुःखैर्विमुक्तोऽमृतमश्नुते ॥

- ५ नीचेનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોની પૂર્તિ કરો : ૧૦
- 5 Fill up any two of the following verses : 10
- (૧) શ્રેયો હિ જ્ઞાનમ છાન્તિરનન્તરમ્ ॥
- (૨) ઉર્ધ્વમૂલમધઃ સ વેદવિત્ ॥
- (૩) સંતુષ્ટઃ સતતં સ મે પ્રિયઃ ॥
- (૪) અહં વૈશ્વાનરો ચતુર્વિધમ્ ॥